

”Vi er vore relationer”

Agapes inspirasjonsdag, 5. nov. 2016

— Hvor skulle jeg søge hen fra din ånd?
Hvor skulle jeg flygte hen fra dit ansigt?
Stiger jeg op til himlen, er du dér,
lægger jeg mig i dødsriget, er du dér.
Låner jeg morgenrødens vinger
og slår mig ned, hvor havet ender,
så leder din hånd mig også dér,
din højre hånd holder mig fast.
Siger jeg: »Mørket skal dække mig,
lyset blive til nat omkring mig«,
så er mørket ikke mørke for dig,
natten er lys som dagen,
mørket er som lyset.

Sal 139

*“The journey into self
is the journey into God,
and the journey into God
is the journey into self”.*

John Shea

*“The knowledge of ourselves is inextricably
dependent upon our knowledge of God, and
vice-versa” .*

Jean Calvin

Del 1
Relationer – fra et teologisk perspektiv.
Hvordan relaterer Gud sig til verden og
menneskene?

*“The glory of God is a living man; and the life of man
consists in beholding God”*

(Against Heresies, Book 4, 20:7).

Og:

*“The only true and steadfast Teacher, the Word of
God, our Lord Jesus Christ, through his transcendent
love, became what we are, that he might bring us to
be what he is himself”*

(Against Heresies, Book 5, preface).

”I livet med Gud, født av vann og ånd, modnes vi til å bli mer og mer mennesker, aldri mer enn mennesker”.

(Kirkefader Ireneus ca 170)

Kristushymne:

Han er den usynlige Guds billede, al skabnings førstefødte.

I ham blev alting skabt i himlene og på jorden, det synlige og det usynlige, troner og herskere, magter og myndigheder. Ved ham og til ham er alting skabt.

Han er forud for alt, og alt består ved ham.

Han er hoved for legemet, kirken. Han er begyndelsen, den førstefødte af de døde, for at han i alle ting skulle være den første. For i ham besluttede hele guddomsfylden at tage bolig og ved ham at forsone alt med sig, på jorden som i himlene, ved at stifte fred ved hans blod på korset.

Kol 1,16-20

„ Vi representerer alltid Gud fordi vi oppfattes som troende. Dersom ordene våre og livet vår ikke sier det samme, lytter de til livet, men også med forvirring som resultat,

Leif Andersen

”Hadde alt som rører seg mellom mennesker hatt lyd, ville det ha vært som et kor. Et veldig brus av stemmer ville ha steget opp fra selv det minste glimt i øynene”.

(K.O. Knausgård i ”Om høsten”)

Del 2

**Relasjoner former os og forholdet til Gud
”Gud: Kærlig far eller ond dommer?”
Hvordan påvirkes vores gudsbillede af vores
relationer?**

Momenter fra religionspsykologi.

”Utviklingen av kristen identitet og utviklingen av personlig identitet lar seg ikke koble fra hverandre. Kristen tro har en dyp psykologisk forankring, og bidrar til både å tolke erfaringer og åpne for nye erfaringer i selvet som kan gjennomstrømme alle deler av det personlige livet. ”

(JOH& HMAa, tfs 3/13)

"Gud som skaper erfares der mennesker kan få lov å oppleve at de ikke må skape seg selv ved å tilpasse seg andres forventninger og krav, men i stedet kan være bekreftet som verd noe i seg selv – som skapt i Guds bilde og derfor anerkjent og akseptert av Gud".

JOH /HMAa, Tfs 3/13

James Fowler – Trosutviklingsperspektiv:

1. Den første grunnleggende troen (Primal Faith) (0-2år)
  - Førspåklig fase
  - Tillit – mistillit
  - Grunnleggende gudsbilde (avtrykk av betydningsfulle relasjoner, ref. Rizzuto)
2. Den intuitive, projekte troen (Intuitive-Projective Faith) 2-7 år
  - Språket gir nytt grep om livet
  - Ny erfaring av livet gjennom å gå og springe
  - Fantasi og virkelighet er "ett". "Fyller ut" mangler i virkeligheten med fantasi
  - Opptatt av Gud og døden
  - Fortellingen (trygge el skremmende)
3. Den mytiske, bokstavelige troen (Mythic – Literal Faith) 7-12 år
  - Forsøker å gripe "verden" og skille mellom virkelighet og fantasi
  - "Familiemyten(e)" – som verdensforklaring
  - Fortellinger svært viktig -> gjenfortelle og skape sammenheng.
  - Gudsbilde er antropomorf -> mektig forelder
  - Årsak - virkning
  - Svart - hvitt
  - Rettferdighet

Hvis barnet primært møter Gud som en som er streng, som krever, og som ikke liker det dersom det ikke gjør som Gud vil, vil dette bidra til å opprettholde en grunnleggende utrygghet i barnet, som gjør dets teologiske identitet skjør og usikker.

Aarflot / Henriksen i TFS, 3/13

James Fowler – Trosutviklingsperspektiv:

4. Den forenende, konvensjonelle troen (Synthetic-Conventional Faith) 13 år -
  - Gud ny ytre autoritet
  - Utviklet en eksentrisk posisjon i forhold til seg selv.
  - Refleksiv evne
  - Symboler = Innhold
  - Trosinnhold gjengis – ikke integrert
  - Selvbekreftende vis a vis omgivelsene
  - De fleste "førsamlinger och menigheter stannar kvar her..."
5. Den egne, gjennomtenkte troen (Individuative – Reflective Faith)
  - Autoritet flyttes inn
  - Trosinnhold egengjøres
  - Våge de vanskelige spørsmål
  - Symbol ≠ Innhold

James Fowler – Trosutviklingsperspektiv:

6. Den sammenbindende troen (Conjunctive Faith)
  - Evne til å leve med motsetninger
  - Interesse for den og det fremmede
  - Gudsbilde sammensatt/ubegripelig/motsetningsfylt
  - Symbolene sentrale ("holde sammen")
7. Den altomfattende, totale troen (Universalizing Faith)
  - Svært få
  - Hengir seg til verdiene/visjonen
  - Selvet er underordnet en større helhet
  - Andre viktigere enn eget selv
  - Søker det guddommelige i alt
  - Gandhi, M Luther King, Mor Theresa, D.Hammarskjöld

En varig opplevelse av egenverd er bare mulig å utvikle dersom gudsførestillingen også kan bekrefte noe av det som mennesker er i seg selv.

"...vi trenger en forkynnelse (Totalformidling, min tilføyelse) av Gud som kan gjøre oss hele, og som ikke bidrar til at deler av vår erfaringsverden og vårt følelsesliv blir avspaltet og fortrent.

Aarflot / Henriksen i TFS, 3/13

Troens utvikling, - modell av J. Shea

Super-ego Gud

Det mest opphøyede som finnes (Supreme being)
Lovens gud
Trossystemets gud
Avhengighetens og kontrollens gud
Gruppens gud

(Fra John Shea:
"Finding God again")

www.modum-bad.no

MODUMBAD

Destruktive bilder av Gud

- Den straffende domsguden
- Den overvåkende bokholderiguden
- Den krevende prestasjonsguden
- Den demoniske/truende dødsuden

(Fra K. Frielingsdorf)

www.modum-bad.no

MODUMBAD

Alternative bilder av Gud

- Nådens og kjærlighetens Gud (i stedet for den straffende domsguden)
- Den gode hyrde (i stedet for den overvåkende bokholderiguden)
- Gud som skaper Åndens frukter (i stedet for den krevende prestasjonsguden)
- Livets Gud (i stedet for den demoniske/truende dødsuden)

(Fra K. Fielingsdorf)

www.modum-bad.no

MODUMBAD

The Superego God:

“ This God is an enlarged parent, demanding conformity with commands and expectations. Inadequacy, guilt and shame are a result of the presence of the superego God, who send the self out on an eternal quest for remedies for these feelings”.

(J.O. Henriksen: Relating God and the Self s. 144)

www.modum-bad.no

MODUMBAD

Troens utvikling, - modell av J. Shea

Den levende Gud

Gud er et DU
Kjærlighetens Gud
Mysteriets Gud
Frihetens Gud
Fellesskapets Gud

(Fra John Shea:
"Finding God again")

www.modum-bad.no

MODUMBAD

Troens utvikling, - modell av J. Shea

Superego Gud eller Den levende Gud?

Det mest opphøyede som finnes (Supreme being)	Gud er et DU
Lovens gud	Kjærlighetens Gud
Trossystemets gud	Mysteriets Gud
Avhengighetens og kontrollens gud	Frihetens Gud
Gruppens gud	Fellesskapets Gud

(Fra John Shea:
"Finding God again")

www.modum-bad.no

MODUMBAD

Det som iflg. Shea mest hindrer at mennesker kan utvikle en tro på den levende Gud er å tidlig i livet oppleve:

	eller oppleve:
• mangel på kjærlighet	• store tap
• mangel på det som nærer	• usunn avhengighet av andre
• mangel på respekt	• traumer
• mangel på bekreftelser	• store lidelser

Troens hverdag og diakoni

”Den som skal gi andre en tro på Gud som kan åpne dem for verden og møte den med tillit, må derfor formidle Gud med kropp og sjel, med følelser og bevegelser. En omsorgsfull Gud erfares bare gjennom hvordan andre viser konkret omsorg for andre – med kropp og oppmerksomhet, blick og berøring. En nådig Gud erfares bare der mennesker viser sjenerøsitet”.

(JOH /HMAa tfs 3/13)

Shea i noen punkter:

1. Et modent selv er essensielt for moden religiøsitet.
2. Menneskelig modning og åndelig modning kan ikke skilles.
3. Moden religiøs erfaring er en mysteriøs erfaring.
4. Religion handler om selvet og Gud sammen.
5. Moden religion er mulig når umoden religion blir transformert.
6. Moden religion er en integrert spiritualitet.
7. Gjensidighet, erfaring og mysteriet er essensiell for moden religion.

Romanska bågar

Inne i den veldige romanska kyrkan trängdes turisterna i halvmörkret.
Valv gapande bakom valv och ingen överblick.
Några ljuslågor fladdrade.
En ängel utan ansikte omfamnade mig och viskade genom hela kroppen:
”Skäms inte för att du är människa, var stolt!
Inne i dig öppnar sig valv bakom valv oändligt.
Du blir aldrig färdig, och det är som det skall.”
Jag var blind av tårar
och föstes ut på den solsjudande piazzan tillsammans med Mr och Mrs Jones, Herr Tanaka och Signora Sabatini
och inne i dem alla öppnade sig valv bakom valv oändligt.

T. Transtömer

Herren velsigne dig og bevare dig,
Herren lade sit ansigt lyse over dig og være dig nådig,
Herren løfte sit ansigt mod dig og give dig fred.

4 Mos 6,24-26